

جمهوری اسلامی ایران
جمع‌شورتی فقهی شورای نگهبان

بیان

شماره: ... ۸۶/۴۸/۲۵۷
تاریخ: ... ۱۳۸۶/۸/۸
پیش: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامبرکانه»
دبير محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین‌وسیله گزارش جلسه سیصد و سی‌و‌دوه و سی‌صد و سی‌وسوم مجمع مشورتی‌فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۲۲ و ۱۳۸۶/۷/۲۱ مشتمل بر لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: لایحه اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی.

بحث در این جلسه (۳۳۲) به نتیجه رسید و عمدۀ بحث در مورد این بود که آیا شورای محترم نگهبان حق نظارت بر حسن اجراء سیاست‌های تنظیم‌شده توسط مقام معظم رهبری را دارد یا خیر؟ بلکه این نظارت به موجب فرموده آن مقام معظم به مجمع تشخیص مصلحت واگذار شده است و این بحث به پایان نرسید و این جلسه پایان یافت.

در جلسه بعدی (۳۳۳) بحث از بند ۸ و ۹ ماده ۱ این لایحه انجام شد.

بند ۹: شرکت تعاونی سهامی عام: نوعی شرکت

بدل (لی): خلاف شرع دانسته شد زیرا در این بند در تشکیل شرکت تعاونی سهامی عام رعایت قوانین مرتبط با تشکیل شرکت سهامی که در قانون تجارت ذکر شده است لازم دانسته شده است و در مواد مرتبط به تشکیل شرکت سهامی، مواد خلاف شرع از جمله ماده ۱۵ و ۱۷ وجود دارد. (اتفاق آراء)

سپس بند ۸ ماده ۱ که متناسب با تشکیل شرکت تعاونی بر اساس قانون تشکیل شرکت‌های تعاونی با رعایت قانون تشکیل آن مصوب زمان نظام طاغوتی است، مورد مذاکره قرار گرفت و آن مقداری که بررسی شد به ماده‌ای که خلاف مقررات شرعی باشد برخورد نداشت.

در اواخر جلسه ماده ۲۱ مصوبه و تبصره‌های آن – که حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین حاج آقا فاکر ایرادات مکتوبی نسبت به آن ارائه کردند – مورد بحث واقع شد و نسبت به این ماده نیز اعضاء جلسه به ایراد مقبولی نرسید. و جلسه پایان یافت.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسن طاهری خرم‌آبادی
رئیس مجمع مشورتی‌فقهی شورای نگهبان

شماره: ...
تاریخ: ...
پیش: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامبرکانه»
دبير محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین‌وسیله گزارش جلسه سیصد و سی و پنجم مجتمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۶/۷/۲۸ مشتمل بر لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:
دستور: ادامه رسیدگی به لایحه اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی.(از ماده ۱۱)

ماده ۱۱۵: کلیه شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی

ب) در این جلسه مواد «۶۱» و «۶۲» قانون شرکت‌های تعاونی مصوب سال ۱۳۵۰ مورد اشاره در ماده ۱۱ و فصول و مواد ارجاعی در این دو ماده، همچنین ماده ۱۲۹ قانون تجارت مورد بحث قرار گرفت و خلاف شرع دانسته نشد.
 ضمناً، تبصره ۴۳ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ بررسی شد و مشخص شد که از عدم رعایت آن خلاف شرعی لازم نمی‌آید.

ماده ۱۲۵: متن زیر به عنوان تبصره ۶ به ماده ۱۱

ب) الف) تصویب آیین‌نامه توسط هیئت دولت برای تشخیص کوچک و متوسط و بزرگ بودن هر یک از تعاونی‌ها نوعی قانون‌گذاری بوده و خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد. (۷ رأی از ۹ رأی)
 در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که کوچکی و بزرگی تعاونی‌ها امری عرفی و محول به عرف شده است و احتیاج به قانون ندارد و لذا آیین‌نامه نیز بر اساس آن تنظیم شده و قانون‌گذاری نمی‌باشد، و مانند تعیین الگوی مصرف برای آب و برق توسط دولت می‌باشد.

ب) باید اصل لایحه ارسالی از طرف دولت ملاحظه شود که در فرض عدم وجود مفاد این تبصره در لایحه دولت، تبصره و ماده مذکور خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

ماده ۱۴، تبصره ۲ و ۳: میزان و چگونگی مالکیت سهام

ب) شورای پول و اعتبار وجود خارجی نداشته و می‌بایست تبصره «۲» اصلاح شود.
 همچنین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نیز وجود خارجی نداشته و می‌بایست تبصره «۳» نیز اصلاح شود.
 توضیح اینکه در این جلسه تا پایان ماده ۱۵ بررسی شد.
دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

شماره: ...
تاریخ: ...
پیوست: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامبرکانه»
دبير محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین‌وسیله گزارش جلسه سیصد و سی و ششم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۶/۸/۵
مشتمل بر ادامه بررسی لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی.

ماده ۲۳: سازمان خصوصی‌سازی می‌تواند ...

دلیل: ۱- اطلاق ماده مذکور با بعضی مواد دیگر یعنی بند «الف» و «ب» ماده ۳ منافات دارد. (۸ رأی از ۱۰ رأی)
توضیح اینکه بر اساس بند «الف» ماده ۳ اصل فعالیت دولت در بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی مشمول گروه اول مذکور در ماده ۲ منع شده است ولی اطلاق ماده ۲۳ شامل تجویز فعالیت دولت در این بنگاه‌ها می‌شود.
همچنین بر اساس بند «ب» ماده ۳ دولت موظف است هشتاد درصد از ارزش مجموع سهام بنگاه‌های دولتی صدر اصل ۴۴ را در موارد مخصوص به بخش‌های غیردولتی واگذار نماید ولی بر اساس ماده ۲۳ بعضی از مؤسسات دولتی می‌توانند مقداری از هشتاد درصد سهام عرضه شده را خریداری کنند که نتیجه آن عمل نشدن به بند «ب» ماده ۳ می‌شود. و بالاخره ماده ۲۳ مناقض مفاد بند «الف» و «ب» ماده ۳ مصوبه است.

۲- اطلاق ماده مذکور با بند «الف» و «ج» ابلاغیه مقام معظم رهبری «دام‌ظلله‌العالی» در مورد سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی منافات دارد. (۸ رأی از ۱۰ رأی)

توضیح اینکه تجویز خریداری نمودن سهام عرضه شده توسط مؤسسات دولتی مورد اشاره در ماده ۲۳ منافات با سیاست‌های کلی بیان شده توسط مقام معظم رهبری «دام‌ظلله‌العالی» مبنی بر جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی و تغییر یافتن نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاست‌گذاری و هدایت دارد.

۳- ذیل ماده مذکور مخالف اصل ۱۳۸ قانون اساسی دانسته شد. (۹ رأی از ۱۰ رأی)
توضیح اینکه در این ماده تصویب دستورالعمل اجرایی به عهده هیأت واگذاری گذاشته شده است و در هیأت واگذاری - مذکور در ماده ۴۰ - افرادی غیر از وزیر وجود دارند و در نتیجه مخالف اصل ۱۳۸ قانون اساسی است.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسن طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان